

*Sergio
del Molino*

ΤΟ ΔΕΡΜΑ

Μετάφραση
Μαρία Παλασιολόγου

ΙΚΑΡΟΣ

ΤΟ ΔΕΡΜΑ

Τίτλος πρωτοτύπου: *La piel*

© 2020, Sergio del Molino

© 2021, Εκδόσεις Ίκαρος για την ελληνική γλώσσα

Μετάφραση από τα ισπανικά: Μαρία Παλαιολόγου

Επιμέλεια – Διόρθωση: Μαρία Γουρνιεζάκη

Σχεδιασμός – Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος

Παραγωγή: Κοτσάτος Α.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2021

ISBN 978-960-572-395-8

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

Sergio del Molino

ΤΟ ΔΕΡΜΑ

Μετάφραση – Σημειώσεις

Μαρία Παλαιολόγου

ΙΚΑΡΟΣ

Στην Κρις, περισσότερο από ποτέ

Όλα θα ήταν θαυμάσια,
αν δεν υπήρχε το καταραμένο το δέρμα.

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΝΑΜΠΟΚΟΦ

ΔΕΝ ΥΠΑΓΧΟΥΝ ΜΑΓΙΣΣΕΣ

Κατάλαβες πώς θα αναγνωρίζεις τις μάγισσες; Έλα να τα ξαναπούμε. Το σάλιο τους είναι γαλάζιο, αλλά αυτό δεν έχει σημασία, αφού προσέχουν να μη φτύνουν για να μη δει κανείς το χρώμα του. Φοράνε άβολα παπούτσια γιατί δεν έχουν δάχτυλα στα πόδια και δεν τους κάνει κανένα μοντέλο. Μπορείς επίσης να κοιτάξεις το πλάτος των ρουθουνιών ή την κόρη των ματιών τους, που αντανακλά μια φωτιά ή έναν ουρανό, αλλά αυτές οι λεπτομέρειες ίσως σε μπερδέψουν. Υπάρχουν γυναίκες με παράξενα μάτια και μεγάλες μύτες που δεν είναι μάγισσες. Γιατί η μάγισσα, να το θυμάσαι αυτό, δεν είναι γυναίκα. Μοιάζει με γυναίκα, αλλά είναι άλλο είδος πλάσματος, με τον ίδιο τρόπο που ένας βρικόλακας δεν είναι άντρας, του μοιάζει μονάχα. Το πιο σημαντικό για να τις αναγνωρίσεις είναι τα γάντια και τα μαλλιά. Οι μάγισσες φοράνε πάντα γάντια, ακόμη και στο σπίτι, και ξύνουν το κεφάλι τους συχνά, γιατί είναι φαλακρές και φοράνε περούκα που τους ερεθίζει το δέρμα του κεφαλιού, γι' αυτό κι έχουν κηλίδες από εκζέματα. Το έκζεμα της περούκας το λένε. Τα γάντια είναι για να κρύβουν τα γαμψά τους νύχια, στα οποία καταλήγουν τα κόκκινα μακρουλά τους χέρια.

Το κατάλαβες; Θα αναγνωρίσεις τις μάγισσες όταν τις δεις στον δρόμο;

Μπαμπά, σου έχω πει χίλιες φορές ότι δεν υπάγχουν μάγισσες.

Είναι εφτά κι ακόμη προφέρει το υπάγχουν με γάμα. Το κάνει σε δύο χρόνους: υπάγ και χουν, με μια παύση μετά το γάμα. Ποτέ δεν τον διορθώνω και δεν ξέρω αν κάνω καλά. Όλοι οι γονείς ερωτεύομαστε τα ελαττώματα της ομιλίας των παιδιών μας. Ακόμη και οι πιο υστερικοί, εκείνοι που καταφεύγουν στον λογοθεραπευτή, βιώνουν ως ακρωτηριασμό κάθε γλωσσική κατάκτηση. Εκείνο το γάμα είναι ένα λεπτό αγκίστρι που ούτε καν ο ίδιος νιώθει στον ουρανίσκο του κι όμως τον κρατάει κολλημένο στο σώμα μου. Εγώ τον αφήνω να λείι υπάγχουν, παρότι ξέρω πως σύντομα θα λείι υπάγχουν, ξεμακραίνοντας λίγο ακόμη από μένα.

Και βέβαια υπάγχουν, του λέω και προφέρω πολύ καλά το ρο, γιατί δεν θέλω να υποψιαστεί πως τον κοροϊδεύω, ούτε καν πως με διασκεδάζει η προφορά του.

Πώς ξέρεις ότι δεν υπάγχουν;

Γιατί δεν υπάγχουν, όπως δεν υπάγχουν τα φαντάσματα, ούτε οι λυκάνθρωποι ούτε οι βρικόλακες.

Τον νου σου! Δεν μπορείς να αρνηθείς την ύπαρξη των λυκανθρώπων. Θυμήσου πέρσι στη Γαλικία, όταν άκουσες το ουρλιαχτό του λομπισόμεν¹.

Αυτό μπορεί να ήταν ο άνεμος.

Ο άνεμος, λείι.

Ήταν καλοκαίρι, βρισκόμασταν σ' ένα σπιτάκι δίπλα στο πυκνό δάσος και του μιλούσαμε βδομάδες για το πώς να προ-

¹ Ο λυκάνθρωπος στη γαλικιανή γλώσσα.

στατεύεται από τις μείγα² κι από τις νεράιδες αναζητώντας καταφύγιο στον κοντινότερο κρουσέιρο³ και πώς να ερμηνεύσει τα φώτα στη σειρά αν τα δει να φέγγουν στην κορυφογραμμή. Μάταια.

Δεν υπάγχουν, επέμενε.

Και γιατί έχουν φτιάξει τόσους κρουσέιρο; τον ρωτούσαμε.

Γιατί στη Γαλικία πιστεύουν σε τέτοια πράγματα, απαντούσε κάπως συγκαταβατικά και ξενοφοβικά.

Εκείνο το βράδυ είχε πανσέληνο και μου ήρθε να μιμηθώ ένα ουρλιαχτό.

Κάτσε φρόνιμα, μπαμπά, μου είπε.

Τι να κάτσω φρόνιμα, είπα. Δεν έκανα κάτι.

Βουβάθηκε με την απάντησή μου, γέμισε φόβο.

Τι συμβαίνει, άκουσες τίποτα; τον ρώτησα.

Όχι, είπε. Τίποτα, ο άνεμος θα ήταν.

Μήπως άκουσες κανέναν λομπισόμεν;

Δεν υπάγχουν λομπισόμεν, ο άνεμος ήταν.

Μου έσφιξε πολύ δυνατά το χέρι όμως κι άνοιξε το βήμα του.

Η μάνα του κι εγώ χαμογελάσαμε ο ένας στον άλλον. Επιτέλους, μια χαραμάδα φόβου, κάτι ανεξήγητο στον γεμάτο αφράτες βεβαιότητες κόσμο του. Τα παιδιά πρέπει να χέζονται απ' τον φόβο τους δίπλα σ' ένα δάσος και είναι καθήκον των γονιών να προσφέρουν αυτόν τον τρόμο, ακόμη κι αν είναι για να τρέξουν να βρουν καταφύγιο στην αγκαλιά μας.

2 Οι ξορκίστρες, που λύνουν τα μάγια κι ξεματιάζουν, αλλά έχουν και τη δύναμη να κάνουν μάγια ή κακό σε όποιον θέλουν.

3 Εσταυρωμένος. Κάπου 12.000 γλυπτοί, πέτρινοι συνήθως, εσταυρωμένοι ή σταυροί υψώνονται στη Γαλικία κοντά σε ξωκλήσια, εκκλησίες ή κοιμητήρια και προστατεύουν τους ταξιδιώτες.

Με τις μάγισσες δεν είχα ποτέ την τύχη που είχα εκείνο το βράδυ στη Γαλικία. Όσο και να κάνουμε επανάληψη στις ενδείξεις που τις προδίδουν και όσες φορές και να διαβάζουμε το βιβλίο του Ρόαλντ Νταλ και να βλέπουμε την ταινία με την Αντζέλικα Χιούστον ως Μεγάλη Μάγισσα, δεν υπάρχει τρόπος να γκρεμιστούν τα τείχη της μυθοπλασίας. Ο γιος μου κοιμάται χωρίς τον φόβο να του χτυπήσει το παράθυρο με τα νύχια της κάποια μάγισσα όταν σβήσει το φως.

Βγαίνοντας από το δωμάτιό του κάθε βράδυ, αφήνω την πόρτα μισάνοιχτη και το φως της κουζίνας αναμμένο. Δεν το κάνω για να διώξω έναν φόβο που δεν νιώθει στο σκοτάδι, αλλά επειδή δεν θέλει να αισθάνεται παραγκωνισμένος. Ξέρει ότι μετά το φιλί της καληνύχτας ο πατέρας του αρχίζει μια άλλη ζωή που δεν τον συμπεριλαμβάνει και το να μένει η πόρτα ανοιχτή είναι ένας τρόπος να μου θυμίσει πως υπάρχει. Εκείνος, όχι οι μάγισσες.

Καληνύχτα. Αν μπει καμιά μάγισσα στο δωμάτιο, φώναξέ με.

Δεν υπάγχουν μάγισσες, λέμε!

Στον διάδρομο, πριν φτάσω στο σαλόνι, αρχίζω να ξύνομαι. Στα χέρια, στην πλάτη, στα μαλλιά. Υπάρχουν φορές που το δέρμα του κεφαλιού μου ερεθίζεται σαν να υποφέρει από το έκζεμα κάποιας μάγισσας. Αν τα νύχια μου είναι λίγο μακριά, ματώνω κι αυτό το αίμα λερώνει την μπλούζα μου, την ταπετσαρία των επίπλων, τα σεντόνια, προδίδοντας με σταγόνες, όπως στον τόπο ενός εγκλήματος, τη φύση που έκρυβα όλη τη μέρα και που, μονάχος μου στην πολυθρόνα, μπροστά από ένα θλιβερό δείπνο κι από τις βλακείες στην τηλεόραση, απελευθερώνω κι αφήνω να πυορροήσει. Τον πραγματικό μου εαυτό, δίχως μακρυμάνικα πουκάμισα και παπούτσια. Δεν ξεχωρίζω

την πανσέληνο από το καινούργιο φεγγάρι ούτε κι αναζητώ θηράματα για να χορτάσω την ανθρωποκτόνο πείνα μου. Όπως τα πραγματικά τέρατα, δεν είμαι απειλή για κανέναν, ψάχνω μονάχα καταφύγιο από έναν κόσμο που θα με καταδίωκε με δαδιά και δικράνια αν μ' έβλεπε όπως είμαι.

Ούτε καν ο γιος μου δεν πρέπει να με δει. Παρότι με διαισθάνεται. Αν μας ανακαλύψουν τα παιδιά μας, διατρέχουμε τον κίνδυνο να μας αποδεχτούν ως τέρατα κι αυτό θα ήταν φριχτό για εκείνα. Έτσι, μισανοίγω την πόρτα και δεν την αφήνω ορθάνοιχτη, για να μην μπει στον πειρασμό να σηκωθεί, να εμφανιστεί στο σαλόνι και να ανακαλύψει πως οι μάγισσες όχι μόνο υπάγχουν, αλλά πως είναι κι οι γονείς του.

Η ΚΑΡΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Στις αρχές της μεταμόρφωσης, όταν οι κηλίδες ήταν μικροσκοπικά εξανθήματα που μπορούσες να τα μπερδέψεις με τσιμπήματα ψύλλου, εγώ έμενα με μια μάγισσα στη Μαδρίτη. Πλησίαζε το φθινόπωρο του 2000, ήμουν είκοσι ενός και δεν ήταν η πρώτη φορά που είχα πάρει δώσε με μάγισσες, όμως ήταν η πρώτη φορά που συγκατοικούσα με μία. Ήταν φίλη μιας φίλης μου. Αυτή η φίλη μου ανακάλυψε πως εκείνη είχε ένα ελεύθερο δωμάτιο σ' ένα διαμέρισμα στην Κουάτρο Καμίνος και πως έψαχνε συγκατοικο για να μοιραστεί τα έξοδα. Τυχερή είσαι! είπε η φίλη μου. Έχω έναν φίλο που ψάχνει δωμάτιο. Και μας έσμιξε.

Εγώ σπούδαζα δημοσιογραφία, πράγμα που σημαίνει πως πήγαινα στη σχολή μονάχα για να δώσω εξετάσεις, για τις οποίες προετοιμαζόμουν την προηγούμενη νύχτα με τις φωτοτυπίες των σημειώσεων που κάποια πολύ επιμελής κοπέλα είχε κρατήσει με καλλιγραφία σχολείου καλογραιών. Τον υπόλοιπο καιρό τον περνούσα σε άλλες σχολές (στη Φιλοσοφική, για παράδειγμα, διαβάζοντας γαλλικά μυθιστορήματα στη βιβλιοθήκη) ή στην Εθνική Ταινιοθήκη, ρουφώντας αδιακρίτως τις ταινίες όλων των κλασικών σκηνοθετών. Εκείνη φοιτούσε

στη δική μου σχολή, αλλά σπούδαζε διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις, πήγαινε καθημερινά για μάθημα και μερικές φορές κρατούσε σημειώσεις σε ίσιες αράδες και με καλλιγραφία σχολείου καλογραιών. Οι τομείς μας στεγάζονταν στο ίδιο κτίριο, αλλά μας χώριζαν κόσμοι. Εγώ είχα διαλέξει τη φτώχεια και την τεμπελιά· εκείνη ονειρευόταν γραφεία σε κρυστάλλινους πύργους, κοκαϊνη και βραβεία από το φεστιβάλ των Καννών· εγώ έκανα βόλτες στο θρυλικό Στενάκι του Γάτου, κάπνιζα κανένα τσιγαριλάκι χωρίς να κατεβάζω τον καπνό κι άφηνα τα μαλλιά μου να μακρύνουν.

Για να ταιριάζει στον κόσμο των διαφημιστικών στελεχών που ονειρευόταν, θα έπρεπε να λειάνει κάπως την αποκρυσταλλική της προσωπικότητα, αλλά όχι υπερβολικά. Αρκούσε να λιμάρει τις πιο δυσάρεστες πλευρές, όπως το έκζεμα ή το γαλάζιο σάλιο. Κατά τα λοιπά, κάποιες πινελιές εσωτερισμού πάντα αρέσουν στην υψηλή κοινωνία. Σε απόχρωση διακριτική, τύπου Ίμπιζας, όπως αυτά τα *adlib*⁴ ρούχα που πηγαίνουν μονάχα στους πολύ ηλιοκαμένους πλούσιους. Μια μάγισσα μπορεί να γίνει καλή διαφημίστρια, αν δεν καταλήξει να φοράει τουρμπάνι σε κάποιον ημιώροφο στη Χετάφε, λέγοντας τον καφέ σε νοικοκυρές εθισμένες στον κουλοχέρη, πεπεισμένες –δικαιολογημένα πάντα– πως οι σύζυγοί τους τις απατούν με τις γειτόνισσες. Η Πατρίθια, έτσι την έλεγαν τη μάγισσά μου, μάθαινε να ισορροπεί την εσωτεριστική της πρακτική για να ταιριάζει σε ένα καλοκαιρινό πάρτι στη Μαρμπέγια, γι' αυτό με απέτρεπε από οποιαδήποτε υπερβολή λαϊκής μαγγανείας. Για παράδειγ-

4 Στιλ ένδυσης με ανοιχτόχρωμα, άνετα, φαρδιά ρούχα που έχει ταυτιστεί με την Ίμπιζα.

μα, μου απαγόρευε να συχνάζω στη Λα Μιλαγρόσα, ένα μαγαζί με είδη σαντερίας που υπήρχε κάτω από το σπίτι, όπου πουλούσαν κάτι μαύρα κεριά σε σχήμα γιγαντιαίου φαλλού που εμένα μου άρεσαν πολύ.

Μην παίζεις μ' αυτά, μου έλεγε, υποσχέσου μου πως δεν θ' αγοράσεις τίποτα από κει, είναι κακοί άνθρωποι και κάνουν μαύρη μαγεία, σε προειδοποιώ.

Κι ήταν όντως μαύρη εκείνη η μαγεία, αλλά του δέρματος. Αυτό που πραγματικά την ενοχλούσε στη Λα Μιλαγρόσα ήταν πως οι πελάτες της προέρχονταν από την Καραϊβική και τον αναλφαβητισμό και μια μοδάτη διαφημιστρια δεν θα μπορούσε να υπογράψει συμβόλαιο με την Κόκα Κόλα αν παρουσιαζόταν με βουντού χαϊμαλιά, σιγοτραγουδώντας σε αφρικάνικη αργκό. Η μαγεία πάντα εκλεπτυσμένη, λευκή και ευρωπαϊκή. Ασιατική το πολύ πολύ και καλύτερα ινδική παρά κινέζικη. Υπάρχει μεγάλος ρατσισμός στα άτομα του εσωτερισμού κι εμένα αυτό με εξόργιζε, γιατί ήθελα πολύ να αγοράσω ένα από εκείνα τα γιγάντια πέη, αλλά δεν το έκανα από σεβασμό στη ρατσίστρια μάγισσά μου.

Η Πατρίθια είχε μια υπέροχη τράπουλα ταρώ, που μπορούσε ν' αγγίζει μονάχα εκείνη –απομαγνητίζεται, έλεγε, δεν μπορείς να τη μολύνεις με την ενέργειά σου– και την είχε σχεδιάσει ένας Λευκός⁵ Ρώσος, εξόριστος τρέχα γύρευε ποια δεκαετία και σε ποια χώρα. Γι' αυτό η κάρτα του διαβόλου είχε το πρόσωπο του Στάλιν. Όταν βρισκόμουν μόνος στο σπίτι, παραβίαζα την απαγόρευσή της, άνοιγα το συρτάρι που τη φύλαγε, την έβγαζα από το ύφασμα με το οποίο την τύλιγε, ανακάτευα τις κάρτες

5 Λευκοί ονομάζονταν οι Ρώσοι αντεπαναστάτες.

και τις χάιδευα. Ήταν μια πολύχρωμη τράπουλα ταρώ, όπως η ρωσική τέχνη, με σχέδια που έμοιαζαν με βυζαντινές εικόνες, με βλέμμα άγριο και ευθύ. Μου άρεσε πολύ να την πασπατεύω και με απογοήτευε η διαπίστωση πως η Πατρίθια δεν καταλάβαινε ποτέ πως είχα παίξει μαζί της. Ποτέ δεν ένιωσε πως την είχα απομαγνητίσει ή μολύνει με την ενέργειά μου.

Πατρίθια, ρίξε μου τα χαρτιά, της ζητούσα όταν ολιγοπιστούσα, με στόχο να ανανεώσω τους όρκους μου.

Η Πατρίθια λούφαρε. Χουζούρευε βλέποντας τηλεόραση και δεν ήθελε να καθαρίσει το γυάλινο τραπεζάκι του σαλονιού, πάντα γεμάτο με ποτήρια και μπουκάλια.

Έλα, ρε Πάτι, έλα, ρε συ, ρίξε μου τα χαρτιά.

Ξεφυσώντας ανόρεχτα, σηκώνόταν από τον καναπέ, έκλεινε την τηλεόραση κι έβγαζε την τράπουλα ταρώ από το συρτάρι.

Καθάρισέ μου λίγο αυτό το αχούρι, γιατί θα σου βγουν σκατά με τόσα άπλυτα ποτήρια, έλεγε.

Την ανακάτευε και μου ζητούσε να κόψω δίχως να ακουμπήσω την επιφάνεια των χαρτιών, μονάχα τις άκρες τους. Ύστερα τα έβγαζε ένα προς ένα και τα ταξινομούσε σε σειρές, όπως στην πασιέντζα, ενώ μονολογούσε. Ποτέ δεν ήξερα αν έβγαιναν καλά ή άσχημα χαρτιά. Η Πατρίθια έλεγε πως αυτό ήταν επιπολαιότητα, πως τα χαρτιά δεν ήταν ούτε καλά ούτε άσχημα και πως ούτε το μέλλον πρόβλεπαν, την προσωπικότητά σου πρόβαλλαν μονάχα. Πάντα αφαιρούσε σπουδαιότητα από τη μαγεία και τα υποβάθμιζε όλα σε απλό ζήτημα φυσικής ενέργειας και βιοχημείας. Δεν ήταν τα μαγικά αντικείμενα αυτά που είχαν δύναμη πάνω μας, αλλά το αντίθετο: τα σώματά μας –περιτυλίγματα του πνεύματος– άφηναν ίχνη που εκείνη μπορούσε να διαβάσει, αποκτώντας μέσα σε λίγα λεπτά μια γνώση

του άλλου που για μας τους μη μάγους απαιτεί χρόνια στενής επαφής, συμβίωσης και νυχτερινής κουβέντας. Τα χαρτιά ήταν μια διάγνωση του παρόντος, ποτέ μια πρόβλεψη για το μέλλον.

Και μάλιστα μια ευχάριστη διάγνωση. Η Πατρίθια μου έλεγε αυτά που ήθελα ν' ακούσω ή αυτά που εκείνη πίστευε ότι ήθελα ν' ακούσω: Είσαι παρορμητικός, έχεις μεγάλη εσωτερική δύναμη· μην αγνοείς τη λογική πλευρά σου, τείνεις να γίνεσαι πολύ συναισθηματικός κι αυτό είναι μια χαρά ανάλογα με τη στιγμή, αλλά μπορεί να σε αποδυναμώσει. Ουφ, βλέπω πολύ φορτωμένη σεξουαλική ενέργεια, αν πέσεις πάνω σε κάποιον τόσο φορτωμένο όσο εσύ θα είναι απίστευτο, αλλά προσπάθησε να μη σου επιβληθεί.

Ηρέμησε, Πάτι, νομίζω πως μπορώ να επιδείξω αυτοκυριαρχία, δεν χρειάζεται να βάλεις σύρτη στο δωμάτιό σου απόψε.

Μαλάκα, φταίω εγώ να μη συνεχίσω τώρα;

Συνέχισε, συνέχισε, σε παρακαλώ.

Και εξακολουθούσε να τραβάει κάρτες, ώσπου έβγαине ο Στάλιν.

Ο διάβολος! τρόμαζα εγώ. Φρίκη!

Σου έχω πει χίλιες φορές πως ο διάβολος δεν είναι κακό χαρτί. Ιδιαίτερα για σένα, δεν είναι κακό.

Πώς δεν είναι κακό αφού είναι ο Στάλιν, κοίτα συνοφρύωμα, κοίτα μουστάκι! Είναι κακότατο. Μη μου χρυσώσεις το χάπι όμως, ό,τι κι αν είναι, θα το αντέξω. Πες μου τι σημαίνει.

Δεν υπάρχει μονάχα μία σημασία, δεν είναι επιστήμη αυτό, είναι αντίληψη, τέχνη, ερμηνεία. Σ' αυτή την παρτίδα σε προειδοποιεί για τα ένστικτά σου, που μπορεί να σε προδώσουν. Κοίτα, βγήκε ανάποδα.

Κακό είναι αυτό.